

T.C. Bağdat Büyükelçiliği
Ticaret Müşavirliği

IRAK ÜLKE GÜNÜ &
TİCARET VE YATIRIM FIRSATLARI SEMİNERİ

Ferdi YAYLA – Bağdat Ticaret Müřaviri

17 řUBAT 2022

1. IRAK EKONOMİSİNE İLİŞKİN TEMEL BİLGİLER

- A) Coğrafya
- B) Demografi
- C) Siyasi Yapısı
- D) Ekonomik Göstergeler
- E) Petrol Gelirleri
- F) İş Yapılabilirlik
- G) Dış Ticaret
- H) Yatırım

2. IRAKLA TİCARET

- A) Tavsiyeler – Dikkat Edilecek Hususlar

1. IRAK EKONOMİSİNE İLİŞKİN TEMEL BİLGİLER

COĞRAFYA

Gösterge	Değer	
Başkent	Bağdat	
Önemli Şehirler	Merkezi Irak: Bağdat, Basra, Musul, Kerkük, Nefef, Kerbela KIBY: Erbil, Süleymaniye, Duhok	
Komşuları	Türkiye, İran, Suriye, Kuveyt, Suudi Arabistan, Ürdün	
Resmi Diller	Arapça, Kürtçe (Türkmenler arasında Türkçe konuşulmakta)	
Saat Dilimi	GMT+3 (Türkiye ile aynı saat dilimi)	
İş Dili	Arapça, Kürtçe, İngilizce	
Coğrafi Önemi	378 km Türkiye-Irak Kara Sınırı Dicle ve Fırat Nehirleri Shatt Al-Arab ve Basra Körfezi	

1. IRAK EKONOMİSİNE İLİŞKİN TEMEL BİLGİLER

DEMOGRAFI

Gösterge	Değer	
Nüfus	42,2 Milyon (Tahmini)	
Din	İslam %64 – 69 Şii, %29-34 Sunni, %1 Hristiyan	
Ortanca Yaş	21,2	
Nüfus Büyüme Oranı	%2,16 (Tahmini)	

1. IRAK EKONOMİSİNE İLİŞKİN TEMEL BİLGİLER

SİYASİ YAPISI

Gösterge	Değer	
Yönetim Şekli	Cumhuriyet (Parleментар Demokrası)	
Siyasi Liderler	Cumhurbaşkanı: Berham Salih Başbakan: Mustafa Al-Kazımi Meclis Başkanı: Muhammed Al-Halbousi	
Genel Seçimler	En Son: 10 Ekim 2021	
Siyasi Görünüm	<ul style="list-style-type: none">- 1 Ekim 2019 tarihinde Irak'ta başlayan ve çok sayıda Irak vatandaşının hayatını kaybetmesine neden olan gösteriler neticesinde (eski) Başbakan Adil Abdulmehdi 30 Kasım 2019 tarihinde resmi istifasını Irak Meclisine sunmuştur.- Mustafa Kazımi'nin Başbakanlığındaki hükümet, bu tepkilerin tepe noktasına çıktığı 2019 Ekim protestolarını takiben 7 Mayıs 2020 tarihinde kurulmuştur.- 10 Ekim 2021 tarihinde seçimler yapılmıştır.	

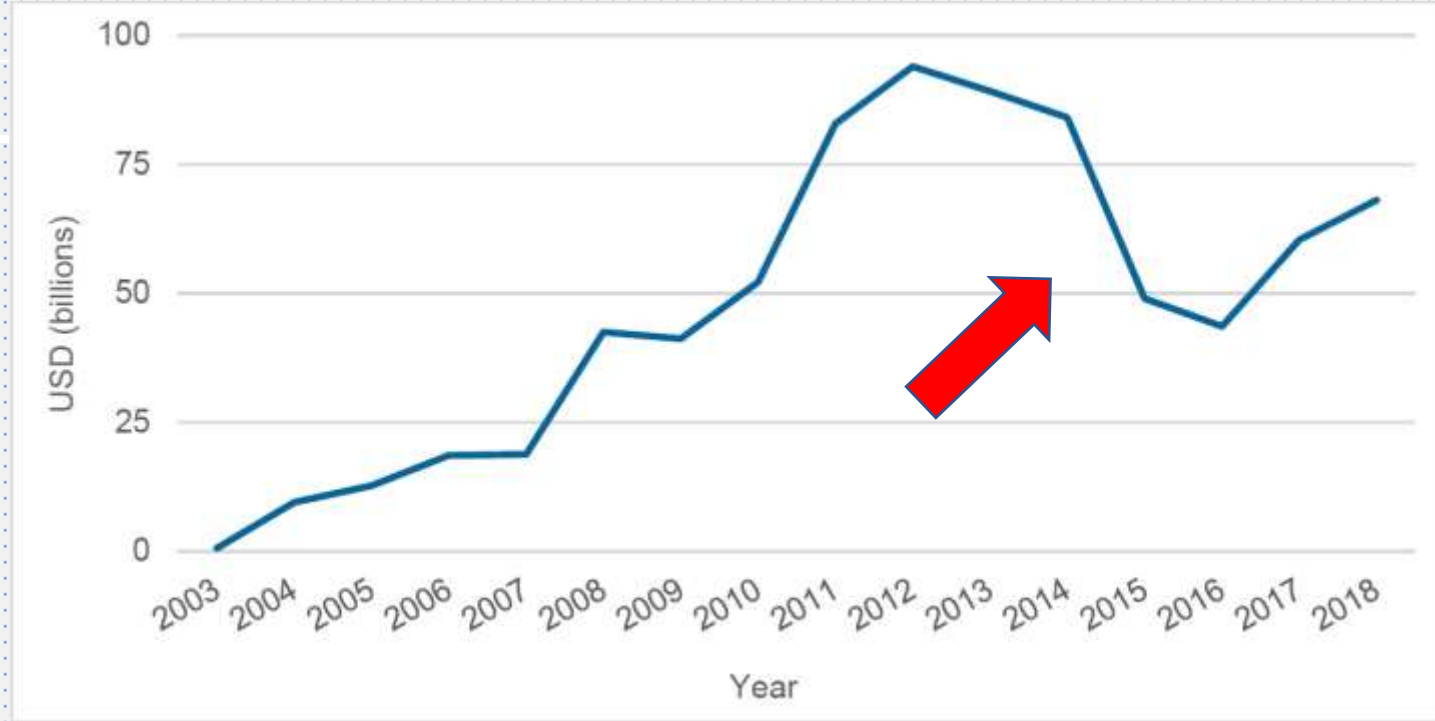
1. IRAK EKONOMİSİNE İLİŞKİN TEMEL BİLGİLER

EKONOMİK GÖSTERGELER

Gösterge	Değer	
Para Birimi	Irak Dinarı IQD (Yaklaşık 1450 IQD = 1 \$)	
GSYH*	2021: 201 milyar \$ 2022: 226 milyar \$ (Tahmini)	
GSYH (Sabit Fiyatlar, Yıllık Değişim)*	2021: %,3,6 2022: %10,5 (Tahmini)	
Kişi Başına GSYH*	2021: 4.890 \$ 2022: 5.360 \$ (Tahmini)	
Genel Devlet Brüt Borcu (GSYH'ye oranı)	2021: %59,4 2022: %69,7 (Tahmini)	
Enflasyon Oranı*	%6,4	
İşgücünün Sektörel Dağılım*	Tarım (%18,7), Sanayi (%23,5), Hizmetler (%57,8)	
*IMF – World Economic Outlook Database, 2020		

1. IRAK EKONOMİSİNE İLİŞKİN TEMEL BİLGİLER

Petrol Gelirleri

IRAK EKONOMİSİNDE TAKİP EDİLECEK EN TEMEL GÖSTERGE:

Bütçe gelirlerinin yaklaşık %93'ünün petrol gelirlerine bağlı, kamu sektörünün piyasaya hâkim olduğu Irak ekonomisi petrol fiyatlarında yaşanan oynaklıklara karşı aşırı hassastır. Irak, 2014 – 2016 döneminde gelirlerini artırmak amacıyla günlük üretimini yaklaşık 1 milyon varil artırmış olmasına rağmen, petrol fiyatlarında yaşanan düşüş nedeni ile nominal petrol gelirlerinin azalmasına bağlı olarak, bütçesinin %25'ine tekabül edecek ölçüde açık vermiş olup, buna terörle mücadele de eklenince ülkede büyük bir finansal kriz yaşanmıştır.

1. IRAK EKONOMİSİNE İLİŞKİN TEMEL BİLGİLER

Petrol Gelirleri

IRAK HAM PETROL İHRACATI VE GELİRİ

Kaynak: SOMO - Irak Devleti Petrol Pazarlama Şirketi

Irak'ın Aylık Ham Petrol İhracat Verileri için: <https://somoil.gov.iq/>

1. IRAK EKONOMİSİNE İLİŞKİN TEMEL BİLGİLER

İş Yapılabilirlik

Ölçüt	Yıl	Endeks veya Sıra	Kaynak
Yolsuzluk Endeksi	2020	Endeks: 23/100 Sıra: 157/180	https://www.transparency.org
İş Yapma Kolaylığı	2020	Sıra: 172/190	Dünya Bankası https://www.doingbusiness.org/
LPI – Lojistik Performans Endeks	2018	Sıra: 147/160	Dünya Bankası https://lpi.worldbank.org/

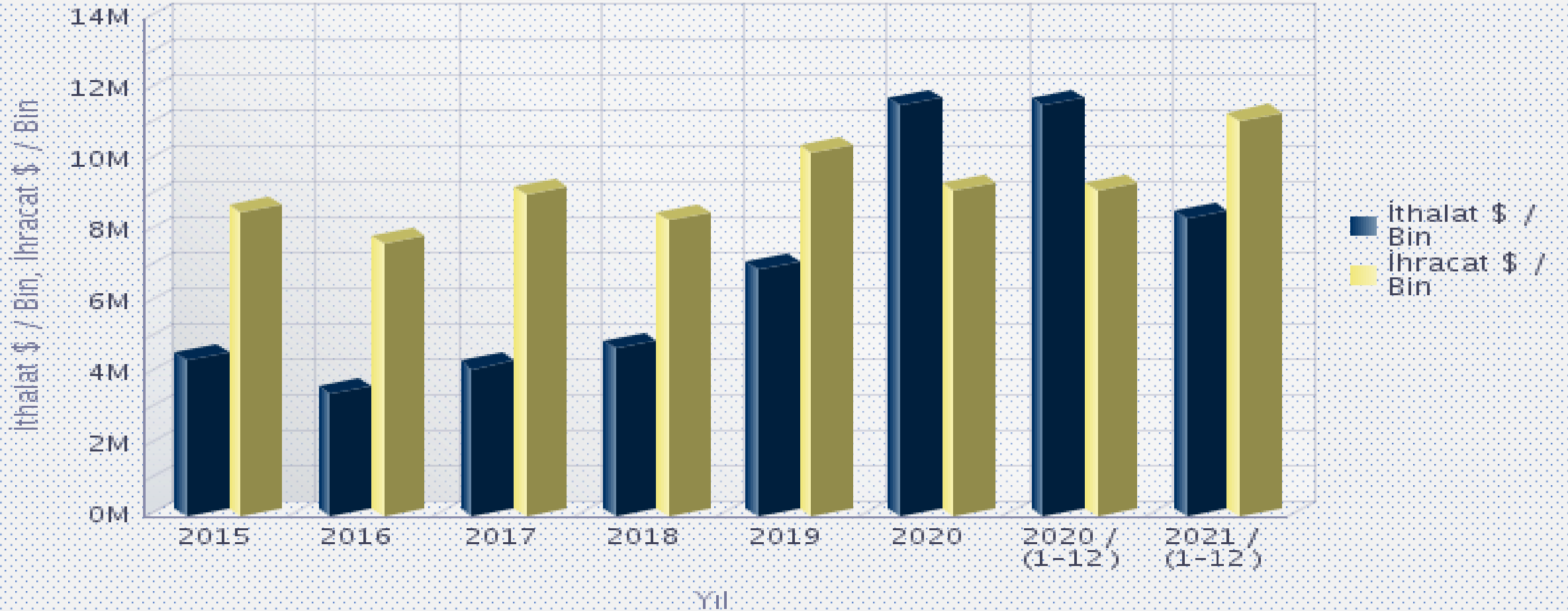
SORUNLAR:

- Kurumsal/Bireysel ilişki kurulmasında yaşanan zorluklar (Yolsuzluk, Nepotizm/Kronizim, Kurumsallaşamama, Bürokratik Yavaşlık/Yetkinlik),
- Yatırımların korunmasında yaşanan zorluklar,
- Para transferinde yaşanan sorunlar,
- Karmaşık sosyo-kültürel yapı.

1. IRAK EKONOMİSİNE İLİŞKİN TEMEL BİLGİLER

DIŞ TİCARET – TİCARET HACMİ

Ülke İthalat İhracat Grafiği

1. IRAK EKONOMİSİNE İLİŞKİN TEMEL BİLGİLER

DIŞ TİCARET – İTHALAT / İHRACAT

Yıl	İhracat \$ / Bin	İhracat Değişim %	Genel İhracata Oranı %	İthalat \$ / Bin	İthalat Değişim %	Genel İthalata Oranı %	Hacim \$ / Bin	Denge \$ / Bin
2015	8.549.967	-21,5	5,94	4.364.420	8,7	2,11	12.914.387	4.185.546
2016	7.636.670	-10,7	5,36	3.413.346	-21,8	1,72	11.050.016	4.223.324
2017	9.054.612	18,6	5,77	4.132.281	21,1	1,77	13.186.894	4.922.331
2018	8.346.026	-7,8	4,97	4.731.722	14,5	2,12	13.077.748	3.614.304
2019	10.223.292	22,5	5,65	6.961.663	47,1	3,31	17.184.955	3.261.630
2020	9.142.047	-10,6	5,39	11.531.136	65,6	5,25	20.673.183	-2.389.089
2020 / (1-12)	9.142.047	-10,6	5,39	11.531.136	65,6	5,25	20.673.183	-2.389.089
2021 / (1-12)	11.133.427	21,8	4,94	8.383.862	-27,3	3,09	19.517.290	2.749.565

1. IRAK EKONOMİSİNE İLİŞKİN TEMEL BİLGİLER

DIŞ TİCARET – IRAK'A EN FAZLA İHRACAT YAPILAN ÜRÜNLER

SIRA	GTIP Altılı Kodu	GTIP Altılı Adı	Değer
1	711319	DİĞER KIYMETLİ METALLERDEN MÜCEVHERCİ EŞYASI VE AKSAMI; KIYMETLİ METALLERLE KAPLANMIŞ VEYA YALDIZLAN	1.382.981.378
2	110100	BUĞDAY UNU VEYA MAHLUT UNU	467.430.940
3	020712	HOROZ VE TAVUKLARIN PARÇALANMAMIŞ ETLERİ (DONDURULMUŞ)	243.949.458
4	230400	SOYA FASULYESİ YAĞININ EKSTRAKSİYONUNDAN (ÖZÜTLEME) ARTA KALAN KÜSPE VE DİĞER KATI ARTIKLAR	192.201.048
5	961900	HİJYENİK HAVLULAR, TAMPONLAR, BEBEK BEZLERİ VE BENZERİ HİJYENİK EŞYA	180.814.868
6	020714	HOROZ VE TAVUKLARIN PARÇALANMIŞ ET VE SAKATATI (DONDURULMUŞ)	147.466.751
7	940350	YATAK ODALARINDA KULLANILAN AHŞAPTAN MOBİLYALAR	134.258.436
8	190532	WAFFLE VE GOFRETLER	123.235.730
9	760429	ALUMİNYUM ALAŞIMLARINDAN ÇUBUKLAR VE DİĞER PROFİLLER	120.738.882
10	200290	DOMATES; DİĞER ŞEKİLDE (SİRKE/ASETİK ASİTTEN BAŞKA USULLERLE HAZIRLANMIŞ VEYA KONSERVE EDİLMİŞ)	118.296.086

1. IRAK EKONOMİSİNE İLİŞKİN TEMEL BİLGİLER

Gayrimenkul Satışları – TÜİK, Aralık 2021

2022	Toplam - Total	59 282	2018	Toplam - Total	40 044
	İran	10 056		İrak	8 205
	İrak	8 661		İran	3 652
	Rusya Federasyonu	5 379		Suudi Arabistan	2 718
	Afganistan	2 762		Rusya Federasyonu	2 297
	Almanya	2 358		Kuveyt	2 199
2016	Toplam - Total	18 391	2019	Toplam - Total	45 967
	İrak	3 036		İrak	7 596
	Suudi Arabistan	1 886		İran	5 423
	Kuveyt	1 744		Rusya Federasyonu	2 893
	Rusya Federasyonu	1 224		Suudi Arabistan	2 208
	Afganistan	1 205		Afganistan	2 191
2017	Toplam - Total	22 428	2020	Toplam - Total	17 185
	İrak	3 805		İran	3 168
	Suudi Arabistan	3 345		İrak	2 747
	Kuveyt	1 691		Rusya Federasyonu	1 081
	Rusya Federasyonu	1 331		Afganistan	955
	Afganistan	1 078		Almanya	552

1. IRAK EKONOMİSİNE İLİŞKİN TEMEL BİLGİLER

YATIRIM OLANAKLARI

Konu	Açıklama
Yetkili Kurum	Ulusal Yatırım Komisyonu-National Investment Commission investpromo.gov.iq
Potansiyel Yatırım Alanları	<ul style="list-style-type: none">- Petrol ve Gaz- İletişim- Elektrik- Konut ve İnşaat- Ulaşım- Endüstri ve İmalat- Tarım- Bankacılık- Sağlık, Eğitim, Turizm
Yatırım Teşvikleri	<ul style="list-style-type: none">- Tek Pencere (Ulusal Yatırım Komisyonu)- Vergi Muafiyetleri- Gümrük Muafiyetleri- Arazi Tahsisi- Kar Transferi

1. IRAK EKONOMİSİNE İLİŞKİN TEMEL BİLGİLER

YATIRIM OLANAKLARI

SORUNLAR

- Vize Sorunları
- Lojistik Sorunları
- Gümrük Sorunları
- Teknik Düzenlemeler
- Hakediş Alacaklarında Yaşanan Sorunlar
- Kurumsal İlişkilerde Yaşanan Sorunlar
- Para Transferinde Yaşanan Zorluklar
- Fikri Mülkiyet Hakları Sorunları

2. IRAKLA TİCARET

Tavsiyeler – Dikkat Edilecek Hususlar

Sebep	Açıklama
Temsilciliklerimiz	Bağdat Büyükelçiliği – Ticaret Müşavirliği Erbil Başkonsolosluğu – Ticaret Ataşeliği / Gümrük Ataşeliği Basra Başkonsolosluğu – Ticaret Ataşeliği (2022 yılında faaliyete geçecek) Musul Başkonsolosluğu – Ticaret Ataşeliği
Kolay İhracat Platformu	Kolay İhracat Platformu (kolayihracat.gov.tr), yurt dışı pazarlara girişte gereksinim duyulan ve pazarlama stratejilerine yön veren bilgilerin tek kanaldan ihracatçıya ulaştırılması ile hedef pazar tespiti kapsamında bir karar destek mekanizması sunması amacıyla T.C. Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğüne geliştirilen çok boyutlu dijital bir platformdur.
İthalatçı Listeleri	Müşavire Danışın Sistemi Irak'ta kurumsal ve köklü firma sayısının çok az olması, güvenilir bir firma veri tabanına erişim imkanı bulunmaması ve firma sahiplerinin halen klasik tüccar mantığı ile hareket etmesi nedeniyle, ithalatçı bilgilerinin temin edilmesinde; meslek kuruluşlarından edinilen listelerden, nispeten güncel tutulan bir veri tabanına sahip olan http://www.yellowpages.iq/ adresinden, fuar ziyaretlerinde tespit edilen firmaların bilgilerinden ve Müşavirliğimize Iraklı firmalardan gelen taleplerden faydalanılmaktadır.

2. IRAKLA TİCARET

Tavsiyeler – Dikkat Edilecek Hususlar

Sebep	Açıklama
İletişim	<p>Firmalarla yapılacak görüşme ve yazışmaların Arapça olması, ürün ve firma tanıtımıyla ilgili e-posta mesajlarının görsel unsurlar içermesi ve üretici/imalatçı firmalarımızın bu hususu özellikle belirtilmesi önemle tavsiye olunur.</p> <p>Kurumsal e-mail kullanımının halen çok yaygın olmaması nedeniyle, firma iletişim bilgilerinde yer alan cep telefonlarının (<i>Örneğin: Ülke Kodu (00964) + Telefon Numarası 770*****</i>) akıllı telefonlara kaydedilerek Viber/Whatsapp ve Sosyal Medya (Facebook) üzerinden potansiyel müşteriler ile temas kurulması ve teklif gönderilmesinin etkili olabileceği düşünülmektedir.</p>
Fuarlar ve Pazarlama Faaliyetleri	<p>Aktif pazarlama faaliyeti kapsamında (güvenlik açısından uygun bir zamanda) Irak'a gelerek Iraklı firmalarla veya ilgili kurum/kuruluşlarla doğrudan iletişim kurulması (<i>Bağdat'ta önemli ticari merkezler: Şorca, Cemile, Kerrada</i>), ürün tanıtımı yapılması,</p> <p>Ayrıca ilgili sektörlerde Irak'ta (<i>Erbil, Bağdat ve Basra</i>) veya çevre ülkelerde (<i>İstanbul, Dubai</i>) düzenlenen uluslararası ticaret fuarlarına katılım sağlanması başarılı bir pazara giriş çalışması açısından önem arz etmektedir. Uluslararası ticaret fuarlarına ilişkin Ticaret Bakanlığımızın aşağıda belirtilen web sayfasındaki "fuurlar" bölümüne göz atılabilir.</p>

2. IRAKLA TİCARET

Tavsiyeler – Dikkat Edilecek Hususlar

Sebep	Açıklama
Para Transferi	Karşılıklı anlaşılması halinde, alacaklı duruma düşülmemesi için peşin ödeme sistemi ile çalışılması (açık hesap çalışılmaması), her bir sevkiyatın bedelinin tahsil edilmesini müteakip yeni sevkiyata başlanması ve gecikme cezası kesilmemesi için zamanında sevkiyat ve teslimat yapılması başlıca tavsiyelerimiz arasındadır.
Türk Bankaları	<ul style="list-style-type: none">- Ziraat Bankası (Bağdat, Erbil)- İş Bankası (Bağdat, Erbil)- Albaraka Türk (Bağdat, Erbil)- Vakıfbank (Erbil) <p>- Not: Irak'ta uygulanan sabit kur rejimi nedeni ile yurt dışına para çıkışı Irak Merkez Bankasının sıkı kontrolüne altındadır. Bu itibarla Iraklılar yurt dışına sarraf/kuyumcular aracılığı ile gayri resmî yollardan para göndermeyi tercih etmekte olup, Iraklı müşterilerin bankacılık sistemi üzerinden çalışmaya yanaşmamaları doğal karşılanmalıdır.</p>

TEŐEKKÜR EDERİM

Detaylı Bilgi İçin:

bagdat@ticaret.gov.tr

erbil@ticaret.gov.tr

erbilgumruk@ticaret.gov.tr

musul@ticaret.gov.tr
